

DEUTSCH-GRIECHISCHE GESELLSCHAFT SAAR e.V.

ΓΕΡΜΑΝΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΑΑΡ ε.σ.

gra-gra@superkabel.de www.dgg-saar-ev.de

1. Rundschreiben 2013, in Deutsch!

Liebe Mitglieder und Freunde der Deutsch-Griechischen Gesellschaft Saar e.V.,

Ich wünsche Ihnen und Ihrer Familie ein glückliches neues Jahr 2013.

VERANSTALTUNGEN IN KÜRZE DER DGG SAAR e.V.

Sonntag, 20. Januar 2013, 15:00 Uhr, Holzhaus am Ilseplatz

- **Aufschneiden des Neujahrkuchens (Vasilopita)**

vorher: Jubilarehrung und Begrüßung der Neumitglieder aus 2012

Wie jedes Jahr findet an diesem Sonntagnachmittag das traditionelle Aufschneiden des griechischen Neujahrkuchens, der Vasilopita, statt. In jeder Vasilopita ist ein Glücksbringer versteckt. Jeder, der in seinem Kuchenstück den versteckten Taler oder die versteckte Münze findet, gehört zu den **Glückskindern des Jahres 2013**.

Natürlich werden mehrere Neujahrskuchen zubereitet und verteilt werden.

Vorgeschaltet wird die Jubilarehrung für Mitglieder mit langjähriger Mitgliedschaft in der DGG Saar e.V. sowie die Begrüßung der Neumitglieder aus dem Jahr 2012.

Ihre Anwesenheit trägt dazu bei, den Jubilaren und den Neumitgliedern die Ihnen zustehende Anerkennung zu schenken. Ich bitte um rege Teilnahme.

Donnerstag, den 7. Februar 2013, 19:00 Uhr, Holzhaus am Ilseplatz

- **Monatstreffen mit Thema: „WIE PHOENIX AUS DER ASCHE- Athens Wandlung zur Residenzstadt des jungen Königreichs Griechenland“.**

Vortrag von Herrn Thomas Martin, Universität des Saarlandes.

(Siehe Erläuterungen auf der Rückseite des beigefügten Flugblattes)

Donnerstag, den 7. März 2013, 19:00 Uhr, Holzhaus am Ilseplatz

- **Monatstreffen mit Thema: „GRADIVA“ – Wie ein griechisches Relief die europäische Kulturgeschichte inspirierte!**

Vortrag von Herrn Klaus Schlagmann, Diplom-Psychologen & Psychotherapeuten.

Herr Schlagmann wurde bei der Mitgliederversammlung am 9.12.2012 zum stellvertretenden Vorsitzenden der DGG Saar e.V. gewählt.

Er ist Autor des neu erschienenen Buches **“GRADIVA - Wahrhafte Dichtung und wahnhafte Deutung“**. Herr Schlagmann ist bereit, für jedes erworbene Buch eine Spende von 5,00 € an unsere Gesellschaft zu überweisen.

(Siehe Erläuterungen über das Buch auf der Rückseite des beigefügten Flugblattes)

Sonntag, den 10. März 2013, 15:30 Uhr, Holzhaus am Ilseplatz

- Griechisch-Orthodoxe Liturgie mit Pater Konst. Zarkanitis

Freitag 17.03.2013 bis Sonntag 19.03.2013 in Bamberg:

- **Jahresversammlung der Vereinigung der Deutsch-Griechischen Gesellschaften (VDGG) mit Verleihung des Ehrenringes in Bamberg**

Die DGG Saar wird durch folgende 8 Personen vertreten sein, die auf eigene Kosten nach Bamberg fahren werden: Andreatos Sakis, Ferner Hans, Graßmann-Gratsia E., Graßmann Ingolf, Kann Paul, Manns Dina, France und Horst Schneider.

Saarbrücken, den 1. Januar 2013, E. Graßmann-Gratsia, Ihre alte und neue Vorsitzende

**DEUTSCH-GRIECHISCHE
GESELLSCHAFT SAAR e.V.**

**ΓΕΡΜΑΝΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΑΑΡ ε.σ.**

gra-gra@superkabel.de www.dgg-saar-ev.de

1^η Επιστολή του 2013, στα Ελληνικά

**Αγαπητά μέλη και αγαπητοί φίλοι της Γερμανο-Ελληνικής Εταιρείας Σάαρ
Εύχομαι σε σας και στην οικογένειά σας ευτυχισμένο το νέο έτος 2012**

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Κυριακή, 20^η Ιανουαρίου 2013, 3 η ώρα μ.μ., Ξύλινο οίκημα

• **Κόψιμο της Βασιλόπιτας. Πριν:** τιμητική διάκριση των μελών που έχουν επέτειο και καλωσόρισμα των νέων μελών του 2012.

Όπως κάθε χρόνο θα γίνει το απόγευμα αυτής της Κυριακής το παραδοσιακό κόψιμο της Βασιλόπιτας. Σε κάθε Βασιλόπιτα κρύβεται ένα γούρι. Όποιος βρεί στο κομμάτι της Βασιλόπιτας του το κρυμμένο γούρι ανήκει **στους τυχερούς του 2012**. Εννοείται ότι θα φτιαχθούν και θα κοπούν με την σειρά τους αρκετές Βασιλόπιτες. Προηγουμένως θα γίνει η τιμητική διάκριση των μελών με πολύχρονη συμμετοχή στο συλλογή, αλλά και το καλωσόρισμα των νέων μελών του 2012. Η παρουσία σας θα προσφέρει σε όλους χαρά. Γι αυτό σας προσκαλώ εγκάρδια να έλθετε και να λάβετε μέρος στην εκδήλωση αυτή.

Πέμπτη, 7^η Φεβρουαρίου 2013, 7 η ώρα μ.μ., Ξύλινο οίκημα

• **Μηνιαία συνάντηση με θέμα: „ΣΑΝ ΦΟΙΝΙΚΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΤΑΧΤΕΣ - Η μεταμόρφωση της Αθήνας σε πρωτεύουσα του νεαρού Βασιλείου της Ελλάδος“**
Διάλεξη του κ. Θωμά Μάρτιν, Πανεπιστήμιο του Σάαρλαντ.
(Διαβάστε λεπτομέρειες στο προσυνημμένο έντυπο.)

Πέμπτη, 7^η Μαρτίου 2013 19:00 Uhr, Ξύλινο οίκημα

• **Μηνιαία συνάντηση με θέμα: „GRADIVA“ – Πως ένα ελληνικό ανάγλυφο ενέπνευσε την ευρωπαϊκή ιστορία του πολιτισμού!**

Διάλεξη του κ. Κλάους Σλάγκμαν, διπλ. ψυχολόγου & ψυχοθεραπευτού. Ο κ. Σλάγκμαν εξελέγει στη Γενική Συνέλευση των μελών μας στις 9.12.2012 σαν αντιπρόεδρος της ΓΕΕ του Σάαρλαντ. Είναι συγγραφέας του βιβλίου **“Γκραντίβα - Αληθινή ποίηση και μανιώδης ερμηνεία“**, που πρόσφατα εκδόθηκε. Ο κ. Σλάγκμαν είναι πρόθυμος, για κάθε αντίτυπο που πουλιέται να προσφέρει 5,00 € στην Εταιρεία μας.
(Διαβάστε λεπτομέρειες στο προσυνημμένο έντυπο.)

Κυριακή 10^η Μαρτίου 2013, 15:30 η ώρα, Ξύλινο οίκημα

• **Ελληνική Ορθόδοξη Λειτουργία με τον πατέρα Κωνσταντίνο Ζαρκανίτη**

Παρασκευή 17^η μέχρι Κυριακή 19^η Μαρτίου 2013 στη Βαμβέργη

• **Γενική Συνέλευση της Ένωσης των Γερμανο-Ελληνικών Εταιρειών με με απονομή του τιμητικού δακτυλίου.**

Η ΓΕΕ του Σάαρλαντ θα εκπροσωπίσουν τα εξής 8 μέλη που με δικά τους έξοδα θα ταξιδέψουν στη Βαμβέργη: Andreatos Sakis, Ferner Hans, Graßmann-Gratsia E., Graßmann Ingolf, Kann Paul, Manns Dina, France und Horst Schneider.

Σααρμπρύκεν, την 1^η Ιανουαρίου 2013

Ευθυμία Γκράσμαν-Γράτσια, παλαιά και νέα πρόεδρος σας

„GRADIVA“ - Wie ein griechisches Relief die europäische Kulturgeschichte inspirierte!

VORTRAG VON KLAUS SCHLAGMANN, DIPLOM-PSYCHOLOGEN

1902 erscheint die Novelle „Gradiva. Ein pompejanisches Phantasiestück“ von Wilhelm Jensen (1837 – 1911). Darin ist Norbert Hanold, ein junger Archäologe, fasziniert vom antiken Reliefbild einer jungen Frau. Er benennt die Figur „Gradiva“, d.h. „Die Vorschreitende“. Es ist ein neoattisches römisches Relief aus der Zeit des Hellenismus, etwa 2. Jhd. v. Chr.. Das Original-Relief hat ein griechischer Bildhauer der Antike, Kephisodotos, Sohn des berühmten Bildhauers Praxiteles, im 3. Jhd. v. Chr., geschaffen.

Im Traum erlebt Hanold, wie die Gradiva beim Ausbruch des Vesuvs in Pompeji im Jahr 79 n. Chr. stirbt. Bei einer Forschungsreise dorthin glaubt er, dem Geist der Verstorbenen zu begegnen. Zwei Tage lang bleibt er von dieser Idee beseelt, bis sich eine überraschende Auflösung ergibt.

Diese Novelle von Wilhelm Jensen regt Sigmund Freud (1856-1939) zu seiner umfangreichsten Literaturbesprechung an: „Der Wahn und die Träume in W. Jensens ‚Gradiva, ‘ (1907). Darin spekuliert Freud über Jensens Lebenswirklichkeit und behauptet, dass es um Verdrängung von etwas Anstößigem gehe!

Drei Briefe Freuds an den Schriftsteller Jensen, die bislang als verschollen galten, wurden mir im Jahr 2011 zur Publikation anvertraut.

In meinem Buch „**Gradiva. Wahrhafte Dichtung und wahnhafte Deutung**“, erschienen 2012, erläutere ich die Zusammenhänge um diese Deutungsgeschichte, die in der europäischen Kulturgeschichte nachhaltige Spuren hinterlassen hat.

(So hat Freuds Abhandlung z.B. einige Surrealisten wie Salvador Dali zu eigener Auseinandersetzung mit dem antiken Relief von Kephisodotos veranlasst.)

„Γκραντίβα“ – Πως ένα ελληνικό ανάγλυφο ενέπνευσε την ευρωπαϊκή ιστορία του πολιτισμού!

ΔΙΑΛΕΞΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΛΑΟΥΣ ΣΛΑΓΚΜΑΝ, ΔΙΠΛ. ΨΥΧΟΛΟΓΟ

Το 1902 εκδίδεται το διήγημα „Γκραντίβα. Μία φαντασίωση από την Πομπηία“ του Βίλχελμ Γένσεν (1837 - 1911). Θέμα του είναι ο Νόρμπερτ Χάνολντ, ένας νεαρός αρχαιολόγος, γοητευμένος από ένα αρχαίο ανάγλυφο μιας νεαρής κοπέλλας.

Ονομάζει την γυναικεία μορφή „Γκραντίβα“ δηλ. την „προ – βαδίζουσα“.

Πρόκειται για ένα ρωμαϊκό ανάγλυφο νεοαττικού τύπου από την ελληνιστική εποχή, περίπου 2^{ος} αιώνας π.Χ.. Το πρωτότυπο ανάγλυφο είχε δημιουργήσει ένας Έλληνας γλύπτης, ο Κηφισόδοτος, γιός του ξακουστού γλύπτη Πραξιτέλη, τον 3^ο αιώνα π.Χ.. Ονειρεύεται λοιπόν ο Χάνολντ ότι η Γκραντίβα σκοτώνεται κατά την έκρηξη του Βεζούβιου στην Πομπηία το έτος 79 μ.Χ.. Σε ένα ερευνητικό ταξίδι προς εκεί πιστεύει, ότι συνάντησε το πνεύμα της αποθανούσης. Δύο ημέρες εμψυχώθηκε από αυτή την ιδέα, μέχρι που ξαφνικά διαλύθηκε αυτή.

Αυτό το διήγημα δίνει αφορμή στον Σίγκριντ Φρόιντ (1856 - 1939) να συντάξει ένα πολύ εκτεταμένο σύγγραμμα με τίτλο: „Η μανία και τα όνειρα στην ‚Γκραντίβα, του Β. Γένσεν „(1907). Σε αυτό φιλοσοφεί ο Φρόιντ για την αληθοφάνεια στη ζωή του Γένσεν και ισχυρίζεται, ότι πρόκειται για μία απωθημένη απρέπεια!

Δύο επιστολές του Φρόιντ προς τον συγγραφέα Γένσεν, που μέχρι πρότινος εθεωρούντο σαν αγνοούμενες, μου τις εμπιστεύθηκαν για δημοσίευση το 2011.

Στο βιβλίο μου „**Gradiva. Αληθινή ποίηση και μανιώδης ερμηνεία**“, έκδοση του 2012, εξηγώ τις διασυνδέσεις σχετικά με την ιστορία αυτής της ερμηνείας, που άφησε ανεξίτηλα ίχνη στην ευρωπαϊκή ιστορία του πολιτισμού. (Η διατριβή του Φρόιντ π.χ. έγινε αφορμή να αναζητήσουν μερικοί σουρεαλιστικοί καλλιτέχνες, όπως ο Σαλβαντόρ Νταλί, δικές τους ερμηνείες για το ανάγλυφο του Κηφισοδότου.

„WIE PHÖNIX AUS DER ASCHE“

Athens Wandlung zur Residenzstadt des jungen Königreichs Griechenland VORTRAG VON THOMAS MARTIN, UNIVERSITÄT DES SAARLANDES

„Das ist nicht das „glänzende, veilchenumkränzte Athen“, es ist ein einziger ungeheurer Trümmerhaufen, eine gestaltlose, einförmig grau-braune Masse von Schutt und Staub [...] wenn es die Burg mit ihren Resten nicht bestätigen, man würde Mühe haben, es zu glauben, daß man in Athen ist.“

So beschreibt Ludwig Roß 1832 seine Eindrücke von der einstigen Wiege der Demokratie. Jahrhundertlang war Griechenland unter türkischer Herrschaft und von der westlichen Welt abgeschnitten. Konstantinopel hatte Athen von einer der wichtigsten Städte der Antike zu einem Dorf von nicht mal 6.000 Einwohnern werden lassen.

Nach dieser Epoche der Dunkelheit gelang es dem griechischen Volk im Aufstand 1821-27, sich vom osmanischen Joch zu befreien und „unabhängig“ zu werden – mit Hilfe der Großmächte Westeuropas. In der Londoner Konferenz 1830 erklärten die Westmächte Griechenland zur Monarchie und setzten auch gleich den ersten König dazu ein – den bayerischen Prinzen Otto aus dem Hause Wittelsbach.

Nach provisorischer Hofhaltung in Nauplia wurde Athen zur Hauptstadt und Residenz des neuen Königreichs erhoben. Die Realität – ein zerstörtes Dorf am Akropolis-Hügel, das nicht mal mehr 25 intakte Häuser aufwies – hatte mit der Vorstellung einer würdigen Hofhaltung nicht im Entferntesten etwas gemein. So musste Athen neugeordnet werden, eine repräsentative Residenzstadt sollte entstehen.

Wie sollte der junge Otto es nun richtig machen: Löschen der Türkenzeit aus dem kollektiven Gedächtnis durch vollständige Entfernung der Architektur dieser Epoche als klare Grenze zum Neuaufbruch, Anknüpfen an die große Zeit des Perikles und der antiken Wurzeln, kompletter Neubau von Ottonopolis als Residenz westlichen Vorbilds?

Es gab viele gegensätzliche Vorschläge (u.a. der Entwurf Schinkels für das Königsschloss auf der Akropolis). Doch welcher Weg ist der rechte? – nicht zu sehr europäisieren bzw. bavarisieren, nicht plump die Antike kopieren, nicht das griechische Nationalgefühl kränken.

„ΣΑΝ ΦΟΙΝΙΚΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΤΑΧΤΕΣ“

Η μεταμόρφωση της Αθήνας σε πρωτεύουσα του νεαρού Βασιλείου της Ελλάδος ΔΙΑΛΕΞΗ ΤΟΥ ΘΟΜΑΣ ΜΑΡΤΙΝ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΟΥ ΣΑΑΡΛΑΝΤ

„Αυτή δεν είναι η γυαλιστερή, η μενεξεδοστεφανωμένη Αθήνα, είναι μόνο ένας φοβερός σωρός ερειπίων, μία μονότονη γκριζο-καφετιά μάζα από μπάζα και σκόνη (...) αν η Ακρόπολη με τα υπόλοιπα της δεν επιβεβαιώναν, θα είχε δυσκολίες κανείς να πιστέψει, ότι είναι η Αθήνα.“

Ετσι περιγράφει ο Λούτβιχ Ρος το 1832 τις εντυπώσεις του από το άλλοτε λίκνο της δημοκρατίας. Αιώνες ολόκληρους ήταν η Ελλάδα, όντας υπό τουρκική κυριαρχία, αποκομμένη από τον δυτικό κόσμο. Η Κωνσταντινούπολη έκανε την Αθήνα, από μία από τις σπουδαιότερες πόλεις της αρχαιότητας, να καταντήσει σαν χωριό με ούτε καν 6.000 κατοίκους. Μετά από αυτή την σκοτεινή εποχή κατάφερε ο ελληνικός λαός με την επανάσταση 1821-27 να απελευθερωθεί από τον Οθωμανικό ζυγό και να κερδίσει την ανεξαρτησία του - με την βοήθεια των Μεγάλων Δυνάμεων της Δυτικής Ευρώπης. Στο συνέδριο του Λονδίνου ανεκήρυξαν οι Δυτικές Δυνάμεις 1830 την Ελλάδα σε Μοναρχία και εγκατέστησαν συγχρόνως και τον πρώτο Βασίλεα - τον Βαυαρό πρίγκιπα Όθωνα από τον οίκο των Wittelsbach.

Μετά από μια προσωρινή διαμονή στο Ναύπλιο ανακηρύχθηκε η Αθήνα σε πρωτεύουσα και έδρα του νεαρού Βασιλείου. Η πραγματικότητα - ένα καταστραμμένο χωριό γύρω από τον λόφο της Ακρόπολης που δεν στεκότουσαν ούτε καν 25 αλώβητα οικήματα - δεν είχε απολύτως καμμία σχέση με τις ανάγκες μιας βασιλικής αυλής. Ετσι έπρεπε να μεταρρυθμιστεί η Αθήνα και να δημιουργηθεί μία ευπαρουσίαστη έδρα για το Βασίλειο.

Η νέα ηγεμονία είχε όμως ένα δύσκολο ξεκίνημα. Πως θα δρούσε ο νεαρός Όθωνας σωστά; Να εξαλείψει από την ομαδική μνήμη την τουρκική εποχή με το να εξαφανίσει εντελώς την αρχιτεκτονική αυτής της εποχής και να χαράξει σαφή σύνορα έναντι της καινούργιας αρχής, να συνάψει συνάφεια με την χρυσή εποχή του Περικλή και τις ρίζες της αρχαιότητας, να κτίσει μία συνολικά καινούργια Οθωνόπολη σαν πρωτεύουσα σύμφωνα με με τα δυτικά πρότυπα; Υπήρχαν πολλές αντιδιαμετρικές προτάσεις. Ποιός ήταν όμως ο σωστός δρόμος; όχι πολύ ευρωπαϊστικός, δηλ. Βαυαρέζικος, όχι χοντροειδής αντιγραφή της αρχαιότητας, όχι προσβλητικός για το εθνικό αίσθημα των Ελλήνων!